No. 1636 Zaterdag 8 Mei 1915. 32ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Nog eens: CURAÇAOSCHE LOOISTOFFEN.

Met een zekere zelfvoldoening kom ik nog eens terug op dit onderwerp. Meer dan ik verwacht had, heeft het artikel over *Curaçaosche Looistoffen* in Holland ingeslagen. De Heer C. L. BRESSERS, Commissaris van *De Nederlandsche Bank*, lid van de Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en Voorzitter van de Commissie van Advies van de Rijksvakschool voor looiers en schoenmakers te Waalwijk, verantwoordelijke Vennoot van de firma J. BRESSERS, Eerste Koninklijke Lederfabriek te Dongen, Noord-Brabant, die de grootste kuiplooierij van geheel Nederland heeft, zond mij het volgende vereerend schrijven:

„...... Ik wensch de dividivi te gaan importeeren; het is daarom noodig, dat ik in verbinding kom met een eerste klas soliede en betrouwbare exporteur, die tegen concurreerende prijzen gezonde qualiteit verkoopen kan, dus dividivi met een hoog looistofgehalte."

„U kunt dus dusdanige exporteur met mijne firma in verbinding stellen; ik importeer veel looistoffen, daar ik de grootste kuiplooierij in Nederland heb en bovendien nog handel drijf in looistoffen."

„Alle betalingen geschieden contant, en zoodra wij de exporteerende firma goed kennen, tegen de documenten."

„Bankcrediet kan te Amsterdam of Rotterdam geopend worden."

„Het beste zal zijn, dat men mij monsters zendt, waarnaar men levert."

„Ook zou een proeforder op „*fair quality*," dat is, goede gezonde qualiteit kunnen gegeven worden."

„Of het belangrijke zaken kunnen worden, hangt natuurlijk mede van den prijs af."

„Ik herhaal, dat alleen met eerste klasse exporteurs de zaak tot resultaat kan komen."

Verder ontving ik eveneens een schrijven van den Heer J. L. VAN GIJN, *Directeur van het Rijksproefstation en Voorlichtings-dienst ten bate der Lederindustrie* te Waalwijk, waarin onder meer het volgende:

„Met groote belangstelling nam ik van den inhoud (van dat artikel) kennis. Ik kan u tot mijn genoegen mededeelen, dat ik in correspondentie ben met den Heer Landbouwkundige der Kolonie Curaçao, den Heer G. B. DUSSEL, over dit onderwerp en dat mij monsters zijn toegezegd."

De tijd om den handel in dividivi met Holland te openen, is op het oogenblik zoo gunstig mogelijk, daar er door den oorlog gebrek is aan goede looistoffen.

Vergis ik mij niet dan is er in den laatsten tijd reeds veel dividivi uit Venezuela en Columbia naar Holland verscheept of zal dit spoedig geschieden.

Het zou ten hoogste te betreuren zijn dat deze dividivi in Holland boven de Curaçaosche den voorrang zou gegeven worden door de nalatigheid onzer planters, daar de dividivi uit onze kolonie van betere qualiteit is en hooger looistofgehalte heeft en vroeger op de markt van Hamburg steeds hooger genoteerd stond.

Heeren planters, aan het werk dus, gij kunt u thans een nieuw uitvoergebied openen en wellicht betere prijzen maken dan vroeger.

P. A. EUWENS.

De Nieuwe Begrooting.

Eindverslag van den Kolonialen Raad.

De Memorie van Antwoord gaf aanleiding tot de volgende beschouwingen.

Algemeen had het rapport omtrent den stand van onze havenwerken van den heer Van der Breggen, den pas opgetreden Directeur van Openbare werken, teleurstelling verwekt. Het was hier wel bekend genoeg, dat het werk niet goed vorderde, maar dat het zoo weinig voortgang heeft gemaakt als in dat rapport wordt medegedeeld, had men niet kunnen vermoeden.

Het blijkt nu, dat de vorige Directeur van openbare werken een werk op zich genomen heeft, ja, tegen den aandrang uit den Raad in om het werk aan te besteden, er op gestaan heeft om op zich te nemen, waarvoor zijn Departement niet berekend was, van de technische moeilijkheden waarvan hij zich zelfs geen rekenschap blijkt te hebben kunnen geven.

Duizenden en nog eens duizenden heeft dat het Gouvernement gekost en, wat haast nog erger is, Curaçao loopt gevaar bij den aanstaanden wedstrijd tusschen de West-Indische havens te laat op het terrein te verschijnen.

Met voldoening had men de mededeeling ontvangen, dat de Gouverneur reeds de machtiging van Z. E. den Minister van Koloniën heeft verzocht om het werk alsnog aan te besteden.

Men hoopte en vertrouwde, dat er bij den Minister geene bezwaren daartegen zullen bestaan.

Eene aansporing om in deze den meesten spoed te betrachten mocht overbodig worden geacht.

Eenige leden gaven in overweging om nu er met de tegenwoordige werkwijze toch geene resultaten kunnen worden bereikt, het werk voorloopig maar stop te zetten.

Een paar leden brachten het rapport van den Inspecteur van het onderwijs ter sprake. Met zeer veel belangstelling hadden zij kennis genomen van dat stuk. Al hadden zij liever gezien, dat zij, die ook in den Raad, in de laatste jaren den toestand van het onderwijs aan de Hendrikschool met bezorgdheid beschouwden, door het rapport gerustgesteld of gelogenstraft hadden mogen worden, toch verheugde hen het feit, dat nu eens eindelijk door de bevoegde autoriteit openhartig wordt erkend, dat de resultaten op de Hendrikschool slechts matig en voor sommige vakken onvoldoende zijn.

De kennis van de kwaal is de eerste stap tot de genezing. Waar nu de nieuwe Inspecteur van het onderwijs, een man, die volgens Z. E. den Minister van Koloniën „zijn sporen op het gebied van het onderwijs verdiend heeft", een open oog blijkt te hebben voor de gebreken, welke het onderwijs aankleven, kan de toekomst met vertrouwen tegemoet gezien worden.

De leden aan het woord wenschten niet te diep in te gaan op het onderwerp „onderwijs" noch op het rapport van den Inspecteur. Toch konden zij niet nalaten hunne verwondering er over uit te spreken dat èn Schoolcommissie èn Schoolopziener tegenover de klachten, die van verschillende zijden en ook in den Raad over het onderwijs aan de Hendrikschool bij herhaling werden uitgebracht, genoegen hebben kunnen nemen met een onderwijs, waarvan nu getuigd moet worden „dat de leerlingen van de beide hoogste klassen zich nog maar hoogst gebrekkig in het Nederlandsch uitdrukken". Dat een man als Prof. Kraus, die geen onderwijsdeskundige is, en die bovendien op dat gebied geen enkele verantwoordelijkheid heeft te dragen, op vluchtige indrukken, bij een kort bezoek aan de school verkregen, afgaat en die indrukken voor de juiste houdt, kan men zich desnoods verklaren. Maar van de Schoolautoriteiten had men een beteren kijk op den toestand of ten minste een weinig meer openhartigheid tegenover den Raad mogen verwachten.

Dat de toestand op de Wilhelminaschool „veel gunstiger" is dan op de Hendrikschool, werd hier algemeen aangenomen.

Het deed den leden aan het woord genoegen thans door een deskundige bevestigd te zien, dat daar met succes gewerkt wordt.

Twee leden wenschten te doen uitkomen, dat zij tegenover de andere leden nooit staande gehouden hebben, dat het onderwijs aan de Hendrikschool zoo goed is als gewenscht mag worden, maar alleen, dat de klachten, die daartegen werden ingebracht, erg overdreven waren en dat er in de laatste jaren geen achteruitgang te constateeren is geweest.

Ook omtrent de verplaatsing der pachters van de Gouvernementsgronden wenschten enkele leden nog de volgende opmerkingen in dit Eindverslag geplaatst te zien.

Gereedelijk gaven zij toe, dat de toestand gedurende het afgeloopen jaar erg ongunstig is geweest voor een verplaatsing op eenigszins groote schaal.

Toch had men, volgens hen, met flinke pressie op de pachters daarmede wat verder kunnen komen dan men thans gekomen is.

Dat het materiaal van den cocospalm wat duurder is als dakbedekking dan de maïsstokken kan toegegeven worden. Daarentegen is het duurzamer en het gebruik daarvan van een economisch standpunt — waarop de huurders *niet*, maar *wel* het Gouvernement zich heeft te plaatsen — zeer aan te bevelen.

De maïsstokken toch, die het beste veevoeder opleveren, dat de Kolonie voortbrengt, moeten zooveel mogelijk tot dat doel bestemd blijven. Flinke opslag in vette jaren kan in magere jaren veel sterfte onder het vee voorkomen.

Dat maïsstokken weinig waarde hebben, omdat ze der negerbevolking, die zelve het gewas verbouwt, niets of heel weinig kosten, is een economische dwaling onder 't volk, waaruit de Bestuursorganen de landbouwers moeten trachten te helpen.

Uit een economisch oogpunt is het zelfs zeer de vraag of de maïsstokken, voor dakbedekking gebruikt, niet duurder uitkomen dan de bladeren van den cocospalm.

Naar men meent te weten wordt op Aruba een materiaal voor dakbedekking gebruikt, dat goedkoop en zeer duurzaam schijnt te zijn. Wellicht zou in deze richting een goede oplossing van het probleem van dakbedekking te vinden zijn. Van den Districtmeester van het 2e en 3e district, die van deze zaak wel goed op de hoogte zal zijn, zou het Bestuur de noodige gegevens kunnen verkrijgen.

Waar reeds zulke groote sommen zijn besteed aan aankoop, verkaveling en bedamming van gronden en verbouwing van woningen voor Districtmeester en geneesheer op 't aangekochte complex, daar zij het Bestuur niet te schriel met de vergoeding voor de verhuizing aan de pachters. Het berekende gemiddelde bedrag per te ontruimen huurgrond schijnt niet te laag, in elk geval niet beduidend laag te zijn; maar het is alleen een gemiddelde. Voor tal van hutten zal meer dan 't dubbele moeten worden toegekend, voor zeer vele daarentegen, die of zeer slordig gebouwd, heel klein of vervallen zijn, kan veel minder dan het gemiddelde worden uitgekeerd. Daarbij kan ook in aanmerking worden genomen of het weg te nemen huisje niet nog veel materiaal oplevert, wat ook voor het nieuw op te bouwen gebruikt kan worden. De vergoeding, die uitgekeerd wordt, is dan voor een groot deel te beschouwen als loon voor den bouw van het nieuw huisje

Het had een lid leed gedaan, dat, wat in de Afdeelingen omtrent dit onderwerp is gezegd, den Gouverneur aanleiding heeft moeten geven tot de uitdrukkelijke verzekering, dat hij nooit iets toezegt of belooft, wat hij niet eerlijk tracht na te komen. Ook zonder die verzekering zou hij er niet aan getwijfeld hebben.

Maar de Gouverneur zal ongetwijfeld zelf de eerste zijn om toe te geven, dat de veelheid van de argumenten, verleden jaar voor den tragen gang van de verplaatsing door het Bestuur aangevoerd, de groote nadruk op het woord „geleidelijk" gelegd, en de te groote invloed op den gang van zaken, aan het goedvinden der pachters — van de lieden dus, waarvan zoovelen hun eigen belang niet kunnen inzien — toegekend, bij den buitenstaander wel den indruk konden wekken als zou de verplaatsing op te lange baan worden geschoven.

Aldus vastgesteld op Curaçao den 1 Mei 1915.

De Rapporteurs,
J. C. B. FORBES
F. W. P. WINKEL.

Nota van den Gouverneur naar aanleiding van het Eindverslag.

Dat de stand van onze havenwerken bij den Raad teleurstelling heeft gewekt, kan de Gouverneur zich best voorstellen. Ook hij had langen tijd gehoopt, dat het verloop er van heel anders zou zijn, totdat hij, na het inwerkingstellen van den Hayward-bucket, inzag, dat het optimisme van den vroegeren Directeur der Openbare Werken in deze veel te groot was geweest.

In afwachting van de beslissing van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën op de gevraagde machtiging om het werk alsnog te mogen aanbesteden, wordt in de haven voornamelijk weggebaggerd de losse grond, die in den laatsten tijd is aangespoeld.

De Gouverneur is het geheel eens met de leden, die meenen, dat het erkennen van de gebreken, die het onderwijs aankleven, de eerste stap is om tot verbetering er van te komen, en zal ook gaarne alle pogingen, door den Inspecteur voor het onderwijs aangewend om dit beter en beter te maken, zooveel als in zijn vermogen is, steunen.

Dat én de schoolcommissie én de schoolopziener in deze een beteren kijk op den toestand van het onderwijs hadden moeten hebben, en vooral, dat zij tegenover den Raad *openhartiger* hadden moeten zijn — zooals enkele leden beweerden — kan de Gouverneur niet beamen.

Hij is ten volle overtuigd, dat èn schoolcommissie èn schoolopziener in deze aangelegenheid steeds eerlijk hun opinie hebben gezegd.

Men vergete echter niet, dat een oordeel over den toestand van het onderwijs altijd eenigszins relatief is.

Als de schoolcommissie, de schoolopziener en ook de Gouverneur hun meening daaromtrent gaven, dan hielden zij rekening: 1o. met het bedrag, dat er, volgens hen, met het oog op den financiëelen toestand der kolonie, zoo ongeveer voor het onderwijs kon worden uitgegeven; 2o. met *al* de omstandigheden, die op dat onderwijs hun invloed deden gelden.

Bij het onderwijs op de Hendrikschool bijv. met het feit, dat de jongens hier, in negen jaren — tot voor korten tijd in acht jaren — behalve de gewone vakken, die er op een school voor M. U. L. O. worden onderwezen, nog liefst *vijf* talen moeten leeren: Hollandsch, Fransch, Engelsch, Spaansch en Duitsch: waarvan juist het Hollandsch, dat als voertaal wordt gebruikt, voor velen de meest vreemde en ook de moeilijkste aan te leeren taal is, die zij buiten de schooltijden bijna nooit spreken.

Is het met *dát* feit voor oogen nu wel zoo te verwonderen, dat sommige jongens, tot zelfs in de hoogste klassen, zich in die taal nog maar gebrekkig uitdrukken?

In de uren, waarin Fransch, Duitsch, Engelsch en Spaansch wordt onderwezen — en dat zijn er heel wat per week — spreken de onderwijzers, om de jongens te oefenen, meestal die talen; zoodat de geheele kennis van het Hollandsch door de jongens moet worden opgedaan in het aantal uren, dat hun die taal wordt gedoceerd, en voorts door hetgeen zij er van hooren bij de lessen in het rekenen, aardrijkskunde, geschiedenis, etc.

Op die wijze een vreemde taal goed te leeren, is uiterst moeilijk.

Als een taal niet buiten de schooluren wordt gesproken, blijft, ook op de beste scholen, de kennis er van gebrekkig.

Hoeveel Hollanders spreken *werkelijk vlot en correct* Fransch en Engelsch?

Van de jongens, die in Holland nog op school zijn of pas van de scholen komen, zoo goed als geen.

Alleen door een langdurige oefening kan men zich de vaardigheid in het spreken van vreemde talen eigen maken, en dan gevoelen de meesten nog telkens, dat zoo'n taal niet hun moedertaal is.

Men kan dan ook, meent de Gouverneur, bij de beoordeeling van het onderwijs in het algemeen, hier niet al te zeer de vorderingen in het Nederlandsch als maatstaf nemen.

Dezelfde jongen, die zich hier op de hoogste klasse nog gebrekkig in het Hollandsch uitdrukt, zal dit misschien zeer vlot en correct in het Engelsch of Spaansch doen; met veel meer gemak dan de jongens van de hoogste klasse eener hoogere burgerschool dit doen in het Fransch of het Engelsch; en dat wel om de eenvoudige reden, dat Engelsch en Spaansch de talen zijn, die *hij*, van zijn jeugd af, thuis heeft hooren spreken, evenals de Hollandsche jongens het Hollandsch.

En staat zoo'n jongen dan feitelijk in praktische talenkennis bij een Hollandschen jongen achter?

Volstrekt niet. Hij kent alleen minder Hollandsch, maar daarentegen weer beter een of twee andere wereldtalen, die *hem* in het leven meer te pas zullen komen.

Het was met in aanmerking neming van al die omstandigheden — èn zulks dient toch voor een billijke oordeelvelling te geschieden — dat èn schoolcommissie èn schoolopziener èn de Gouverneur het onderwijs op de Hendrikschool *tot voor korten tijd* volstrekt niet slecht konden noemen, en niet konden toegeven, dat het in de laatste jaren was achteruitgegaan; daar al de moeilijkheden, waarmede het onderwijs nu te kampen heeft, zich vroeger eveneens deden gevoelen.

De Gouverneur zegt „*tot voor korten tijd*" omdat het onderwijs in het laatste jaar — jammer genoeg — wel is achteruitgegaan.

Dit was een onvermijdelijk gevolg van het gebrek aan voldoende leerkrachten.

De onderwijzers, die in Holland waren aangevraagd, kwamen niet uit; de heer Troost was het geheele jaar, de heer Stel bijna het geheele jaar en de heer Vooren een half jaar met binnen- en buitenlandsch verlof; terwijl bovendien de heeren Veeris en Van Eps ook nog geruimen tijd wegens ziekte hun lessen niet konden geven.

Er was hier zoo'n gebrek aan onderwijzers voor de Hendrikschool, dat de heer Kesler, die in Suriname was benoemd, in het belang van het

onderwijs, nog twee maanden tegen zijn zin hier werd gehouden

De klassen moesten toen, zoo goed en zoo kwaad als het ging, maar door jonge, meest nog onervaren onderwijzers en onderwijzeressen van hier worden gegeven, of soms ook worden gecombineerd.

Tegen zoo'n vuurproef zou natuurlijk de beste school in Holland ook niet bestand zijn geweest.

Het was hier een tijdelijke noodtoestand, waaraan men, helaas, in eene kleine kolonie, bij plotseling opkomende verloven van meerdere onderwijzers, nu en dan bloot staat.

Ook vroeger heeft men daar de nadeelen wel eens van ondervonden, zooals duidelijk bleek uit de klachten der schoolcommissies van vroegere jaren, die door den schoolopziener, bij de behandeling van de begrooting voor 1914, aan den Raad zijn voorgehouden.

Wat Prof. Dr. Kraus, bij de behandeling der Curaçaosche begrooting in de Eerste Kamer der Staten-Generaal, over het onderwijs heeft gezegd, acht de Gouverneur in alle opzichten juist.

Met zijn helderen, ruimen blik hield Prof. Dr. Kraus natuurlijk rekening met de omstandigheden, en wel op de eerste plaats met het feit, dat het Hollandsch, waarin hier het onderwijs wordt gegeven, voor bijna alle kinderen op de kostelooze scholen en voor zeer veel kinderen op de betalende scholen, in werkelijkheid als een vreemde taal is te beschouwen, die zij buiten schooltijd zelden hooren of spreken.

En als men dat doet — en dat dient men te doen, als men een redelijk oordeel wil vellen — dan kan men — dit is de innige overtuiging van den Gouverneur — het onderwijs hier over het algemeen niet dan bevredigend noemen; wat hij voor eenige scholen nog maar zeer zacht vindt uitgedrukt.

Het feit, dat de Hendrikschool, door buitengewone omstandigheden, waartegen niemand iets vermocht te doen, daar tijdelijk eens een uitzondering op maakte, doet het oordeel van Prof. Dr. Kraus in geenen deele te niet.

Bovendien vertoefde deze hier in het voorjaar van 1914, toen de gevolgen van het gebrek aan leerkrachten zich op die school nog niet zoo sterk hadden doen gevoelen.

De bewering van eenige leden, dat een man als Prof. Dr. Kraus, oud hoogleeraar aan een der Nederlandsche hoogescholen, geen onderwijsdeskundige is en zich in zijn oordeel gemakkelijk kan vergist hebben, acht de Gouverneur onnoodig te weerleggen. Toch kan hij hier de vraag niet onderdrukken, krachtens welken titel die leden zich zelven dan wel tot oordeelen bevoegd achten? En of zij niet weten, dat zeer vele arrondissements- en districtsschoolopzieners in Holland nooit een examen als onderwijzer hebben afgelegd, of bij het onderwijs zijn werkzaam geweest, terwijl de regeering ze desniettegenstaande als deskundigen beschouwt en met het toezicht op het onderwijs belast?

Bovendien is er een groot verschil tusschen het *„onderwijs leiden"* en de *„resultaten van het onderwijs beoordeelen"*.

De Gouverneur wenscht, na hier boven nog eens duidelijk zijn eigen opinie te hebben weergegeven, even aan te stippen, dat hij daarmee volstrekt geen kritiek heeft bedoeld op hetgeen de Inspecteur voor het onderwijs in zijn verslag heeft gezegd.

Dat het onderwijs hier — zooals trouwens bijna overal — nog zeer veel kan verbeterd worden, daarvan is hij ook zelf overtuigd, en gaarne zal hij, gelijk hij reeds aangaf, daartoe zooveel mogelijk medewerken. Ook zou hij niets liever zien, dan dat het Hollandsch hier op Curaçao langzamerhand meer en meer *de* taal der bevolking werd, wat, naar hij vertrouwt, mettertijd ook werkelijk wel het geval zal zijn; daar het toch onloochenbaar is, dat er hier tegenwoordig al veel meer Hollandsch wordt gesproken dan een 25 jaar geleden.

De Gouverneur zal gaarne nagaan of de dakbedekking, die er in Aruba voor kleine huisjes wordt gebruikt, ook hier praktisch is aan te wenden bij het bouwen van negerhutten. Het schijnt hem echter toe, dat de constructie van de huisjes op Aruba heel anders is en veel steviger dan die der negerhutten hier, wat misschien noodig is, om er zoo'n dak op te kunnen plaatsen. Ook is het vraag of hier de vette klei gevonden wordt, die er daar voor het maken van die daken wordt gebruikt.

Wanneer men de daken van de woningen der pachters, die verplaatst zullen worden, alle van cocosbladeren wilde maken, dan zou de bladerenoogst van tien jaren daarvoor niet voldoende zijn.

Volgens den Districtmeester zou men, gesteld dat de pachters al die bladeren in de benedendistricten konden machtig worden, met de bladerenoogst van een heel jaar hoogstens tien hutten kunnen bedekken. Ofschoon in die districten de grootste aanplant van cocospalmen is, zijn er op het oogenblik bijna geen cocosbladeren te krijgen

De groote vraag er naar zou het artikel waarschijnlijk ook zeer in prijs doen stijgen.

DE OORLOG.

Sinds 3 Mei is het passagiersverkeer tusschen Nederland en Engeland weer toegestaan.

Uit geen enkel telegrafisch bericht blijkt de reden, waarom Nederland voor een tijd geïsoleerd moest worden. Van een aankomst van nieuwe troepen uit Engeland lezen we niets, evenmin als over een zeeoorlog Een klein gevechtje is er geweest met een paar onderzeeërs. De Duitschers moesten duiken voor de Engelschen, de bemanning werd grootendeels gered.

Overigens doen de Duitsche torpedo's nog veel kwaad in de Noordzee, ook aan neutralen, waaronder twee Amerikaansche schepen. Er wordt sterk gedelibereerd in Washington, maar 't zal zoo'n vaart wel niet loopen, dat Amerika mee gaat doen. Als China dan nog begint met Japan, staat de heele wereld in vuur en vlam.

Dat Italië op het punt staat zich in den strijd te mengen, wordt met den dag duidelijker.

Zondag 2 Mei heeft de Koning een onderhoud gehad met den Vorst VON BULOW, embasadeur van Duitschland. Ook Baron SONNINO, Minister van Buitenlandsche Zaken woonde de conferentie bij.

Dinsdag 4 Mei ontving deze Minister de Gezanten van Frankrijk en Engeland, alsmede den Secretaris van de Russische Embassade.

Donderdag 6 Mei werd de Gezant van Oostenrijk verwacht, bij wiens ontvangst ook de Koning weder tegenwoordig zou zijn.

Gewichtig zijn deze samenkomsten zeer zeker, vooral in verband met het samentrekken der troepen langs de grenzen en het aanzeggen aan de vreemdelingen om vóór 6 Mei de grenssteden te willen verlaten.

De houding van Italië zal den doorslag geven aan den verwoeden strijd in het Westen en Oosten van Europa. Men kan echter nog niet met zekerheid zeggen, of Italië zijn bondgenootschap met Oostenrijk en Duitschland zal verbreken en toetreden tot de vijanden van zijn vroegere bondgenooten. Het zal er van afhangen, waar Italië het grootste voordeel ziet, en wie der groote mogendheden de mooiste aanbiedingen doet

De operaties aan de Dardanellen leggen ook gewicht in de schaal Worden de Verbondenen daar heer en meester, dan zal Italië meer van hen te verwachten hebben dan van Oostenrijk en Duitschland

Met koortsachtigen haast werd er daarom deze week door beide partijen gestreden om de posities der legers maar te verbeteren en in gunstiger conditie de verwachting van een beter einde op te wekken. Geen van beiden mocht het echter geluk ken noemenswaardige voordeelen te behalen. Maar wel gelooven we, dat de Duitschers in België meer vooruit zijn gekomen bij de algemeene verwarring tijdens de massa-vergiftiging door gas, dan de Fransche Kabel aangeeft. Ze blijven het middel gebruiken en schijnen gedurende de manoeuvres om Yperen heen gekomen te zijn, en vechten nu ten Zuiden dier stad.

De geest in het Fransche leger.

De „Temps" neemt een artikel over van den correspondent van de „New York Times", den heer Wythe Williams, waarin deze zijn oordeel over het Fransche leger geeft.

Wegens het groote aantal brieven welke ik ontving, schrijft hij, denk ik, dat de voornaamste vraag welke de neutrale staten stellen, de volgende is: „Welke kans hebben de Duitschers om Parijs binnen te rukken?"

Op deze vraag kan ik met een gerust geweten zeggen: „Nooit!"

De Amerikaansche touristen kunnen met gemak weer van den zomer naar Parijs gaan en indien zij de dalen van de Aisne gaan bezoeken, zullen zij hoogstens het kanon hooren brommen, maar de Duitschers zullen geen stap naderen. Het Duitsche leger zal niet voor den tweeden keer de vredesvoorwaarden te Parijs dicteeren. Indien Duitschland zoo eerzuchtig was dit te willen doen, zou het 3 millioen man noodig hebben om de stad in te laten nemen, behalve die welke noodig zijn om door het kolossale front heen te kunnen breken. De verdedigingswerken van Parijs zijn na den slag aan de Marne een wiskundig wonder geworden. Niet alleen heeft het leger van Gallieni loopgraven gemaakt en prikkeldraad-versperringen opgericht, doch de artillerie is zóó geplaatst, dat het eene kanon steeds het voorgaande dekt. Ieder hutje, heuveltje, ja zelfs iederen boom waar in zich een vijand zou kunnen verschuilen is bekend en opgeteekend. Het Fransche leger lijkt mij onoverwinnelijk toe, vooral door den broederlijken geest die er heerscht tusschen de soldaten en de officieren. Op een morgen liep ik op een zeer belangrijk punt, dicht onder het bereik der Duitschers, ik liep toen bijna tegen een generaal op, die, terwijl hij rustig zijn sigaretje rookte, de manschappen op den schouder klopte, en ze toevoegde: „Flink zoo, jongens!"

Wij hebben bijna een geheelen dag in de loopgraven doorgebracht; de loopgraven waar zooveel kwaads van verteld wordt, doch toen ik zag, dat zij flink en ruim waren en voorzien van loozingskanalen voor het water, bleek het mij, dat het niet zoo vreeselijk was en de mannen zeer gerust konden slapen; er heerschte zelfs een zekere gerieflijkheid Ik heb ook een afdeeling van het Roode Kruis bezocht, geheel onder den grond. In zes maanden tijds hebben de Pious-Pious een gewoonte overgenomen der Tommies, name lijk het theedrinken. In de cantines zitten de soldaten kalm en bespreken rustig den loop van den oorlog, die volgens hun zeggen, zeker tegen den zomer afgeloopen zal zijn. Niemand weet nog iets van de voorjaarstactiek van generaal Joffre. De naam alleen van dien grooten man brengt, zoo verhaalt de heer Williams verder, de soldaten in verrukking en zijn naam wordt met eerbied, ja zelfs met vrees uitgesproken door zijn kinderen aan het front.

Het leger is flink, moedig, intelligend en meesleepend als een bokskampioen, die na lange maanden van oefening den wedstrijd ziet naderen, waarmede bij zijne carière zal maken.

Het Fransche leger, vurig en gereed tot den strijd, wacht op het signaal.

Kwajongensstreken en de gevolgen.

De oorlogscorrespondent van *„De Tijd"* meldt uit Brugge:

Voor enkele weken hadden kwajongens slijk geworpen op een Duitsche vlag in het Kelkstraatje. De Duitsche commandant riep hierover den burgemeester ter verantwoording en deelde hem mede, dat de stad met 500,000 M. boete gestraft zou worden, als de burgemeester er niet in slaagde de daders te vinden.

De politie is toen ijverig aan het zoeken gegaan met het gevolg, dat dezer dagen de schuldige kwajongens werden gevonden. De ouders dier jongens zijn nu tot drie weken gevangenisstraf veroordeeld Tevens werd den Burgemeester aangezegd, dat de stad nog 8000 M. boete zou moeten betalen. De burgemeester zeide, een complimentje verwacht te hebben om den ijver, waarmede hij de kwajongens had laten opzoeken, en hij zal in beroep gaan bij den Gouverneur-Generaal van België.

Na deze uitspraak zijn nog plakkaten aangeplakt, waarin bekend werd gemaakt, dat op bovenbedoelde overtredingen zware persoonlijke straffen voor de daders staan en bovendien de stad met nog 500,000 mark beboet zou worden; evenals wanneer plakkaten zouden worden afgehaald en besmeurd. De burgemeester liet daar nog een waarschuwing onder plakken, van hem zelf uitgaande.

Denzelfden avond betrapte een agent van politie twee Duitsche soldaten op het vernielen van plakkaten op de Groote Markt. De agent volgde hen en zag hen het café „De Rooie Poort" binnengaan. Toen ging hij naar de Duitsche wacht, welke voor de Hallen stond, en vroeg of ze ook gezien had, wat die soldaten daar straks deden. De officier van de wacht heette de gebeurde feiten eerst liegen, maar toen de onderge schikte wacht verhoord werd, bekende deze wat hij gezien had en moest de officier het wel gelooven. Hij is met den agent meegegaan naar „De Rooie Poort", waar de schuldige soldaten werden gearresteerd.

Gelukkig dat de agent hen betrapt had anders...... had de stad 500.000 M. kunnen betalen.

De witte hel.

Van Oostenrijksche zijde:

De „Magyar Orszag" publiceert een onderhoud met een in krijgsgevangenschap geraakten, jongen, Russischen technicus, die verklaarde: Onze soldaten gaven aan de Karpathen de naam van „witte hel". De naam is niet overdreven. In de hel zal er nauwelijks meer geleden worden, dan wij daar thans nog lijden. Heel de wereld spreekt meestal van de Masoeren, omdat men ons vandaar driemaal verdreven heeft. Waarom noemt men ook niet de ontzettende gebergten en bergkammen, waaruit onze soldaten niet driemaal doch God weet hoeveel maal zijn teruggeworpen.

Onze verliezen in de Karpathen zijn zeker zoo groot als in Oost-Pruisen. In de Masoeren omsingelde men opeens tienduizenden; in de Karpathen echter worden onze mannen bij groepen van honderden en duizenden gevangen genomen. Het eind-resultaat zal wel hetzelfde zijn.

Er waren streken, waaruit niet een onzer patrouilles meer terugkeerde Ten slotte moesten onze voorhoeden met de nagajka tot hun plicht gedreven worden. Op een slag in het gebergte zijn wij niet ingericht; tenminste niet zooals zij Onze bergartillerie op de bergkammen is ook geheel en al blootgesteld.

Hongerig en half-bevroren gaan wij voorwaarts omdat wij moeten. Wanneer wij echter terugtrekken, openen zich feitelijk voor ons de poorten der hel. Waar wij vluchten, overal uwe moordende shrapnels; uw uitstekende berg-artillerie liet ons dikwijls ook geen muizengaatje open, zoolang wij op uw gebied waren.

Over de Duitsche troepen zeide de Rus: De Duitschers zijn eerste klasse soldaten; zoowel bij de aanvalstactiek als in den positie oorlog van verrassende degelijkheid. Ook al zijn wij geheel op ons zelf aangewezen, zoo hopen wij toch te zegevieren. Helaas verloren wij reeds veel van de oorspronkelijke geestdrift. Misschien komt toch spoedig het einde, opdat wij elkander weer als vroeger de handen kunnen reiken.

Geschiedenisbeschouwing.

In de beschouwing van professor dr. Kernkamp in de *Amsterdammer* trof ons nog de opmerking, dat „Oostenrijk door zijn twist met Servië de vonk in het kruit wierp."

Dit is een opmerking, welke van oppervlakkige geesten niet behoeft te verwonderen, doch die men van een ernstig historicus niet zou verwachten

De „twist" met Servië is niets minder dan het verweer der Donau-monarchie tegen een reeds jaren en met groote sluwheid en hardnekkigheid gevoerde campagne van het Slavisme, dat het op de verbrokkeling en vernietiging der Habsburgsche monarchie gemunt had.

Een campagne, welke van uit Belgrado met alle middelen gevoerd werd, maar haar beteekenis en gevaarlijkheid ontleende aan het feit, dat St. Petersburg die campagne op alle wijzen steunde

De „twist" met Servië was, kort en goed, het verzet van Oostenrijk tegen de samenzwering van het Russisch-Servisch Slavisme. Het ging om het levensbelang, het bestaan zelf der Donau-monarchie.

Is het reeds vreemd, dat een historicus dezen geweldigen inzet verkleint tot een „twist" van Oostenrijk met Servië, nog zonderlinger is het, dat de hoogleeraar Oostenrijk door dien „twist" de vonk in het kruit laat werpen.

Het recht was aan de zijde van Oostenrijk, het ongelijk aan die van Servië.

Had Europa deze twee landen hun „twist" laten beslechten — waarbij Oostenrijk de integriteit van Servië had gewaarborgd — er ware geen Europeesche oorlog ontstaan.

Maar achter Servië stond Rusland, en omdat Rusland achter hem stond, weigerde Servië de gevraagde voldoening en liet het tot een oorlog met de Donau-monarchie komen.

Of Oostenrijk met deze weteuschap niet verstandiger had gedaan den oorlog niet te ontketenen, is een andere vraag.

Doch het gaat in ieder geval niet aan om, zooals dr. Kernkamp doet, Oostenrijk de volle schuld te geven en het te laten voorkomen als betrof het hier slechts een „twist" met een klein land.

Zóó maakt men een caricatuur van een geweldig vraagstuk en verlaagt een ernstige bespreking tot koffietafel-gebazel.

Het Huisgezin.

Z. H. de Paus

heeft bij het in ontvangst nemen der geloofsbrieven van den nieuwen Belgischen gezant, den heer Van den Heuvel in antwoord op diens uiteenzetting van den toestand in België het volgende gezegd:

„Het is wel met sombere kleuren, dat gij den toestand schildert van uw land, mijnheer de Minister.

„Ook Wij, terwijl we de brieven ontvangen van Zijne Majesteit den Koning van België, waardoor gij wordt geaccrediteerd als zijn buitengewoon gezant en gevolmachtigd Minister bij den H Stoel, Wij denken aan de rampen, die uw edel vaderland in de laatste tijden hebben getroffen. Deze droeve herinnering verplicht Ons, de gevoelens nogmaals uit te spreken welke wij hebben te kennen gegeven, zoowel rechtstreeks aan den Kardinaal, Aartsbisschop van Mechelen, als bij de plechtigheid van het laatste Consistorie.

„Op dit oogenblik, mijnheer de minister, is het ons aangenaam, U welkom te Rome te heeten, maar wij kunnen dat niet doen zonder de diepe smart uit te spreken, welke ons sedert het begin van ons Pontificaat het hart verscheurt:

„Wij meenen evenwel dat de Belgen niet mogen vergeten, dat het na het onweer de zon is, die de bewoners der aarde vertroost Wij wenschen aan Onze dierbare zonen in België, dat zij spoedig de blijde zon van den vrede boven den horizon van hun vaderland mogen begroeten. „Wij zouden zelfs willen, dat We ons niet behoefden te beperken tot enkel wenschen. Maar, voor het oogenblik, vragen Wij, dat de Belgen niet zullen twijfelen aan de welwillendheid, waarmede Wij hen gaarne omringen.

„Bezield door deze welwillendheid verzekeren wij den nieuwen vertegenwoordiger van België, dat hij steeds bij Ons op een goede ontvangst kan rekenen bij de vervulling van zijn taak, om de goede betrekkingen, welke tusschen zijne regeering en den H. Stoel bestaan, te versterken.

Intusschen verzoeken Wij hem, om aan zijn doorluchtigen Souverein de betuiging van Onze vriendschappelijke gevoelens te doen toekomen en voor zichzelven te aanvaarden de verzekering van de voldoening, welke Ons is verschaft door de keuze van een persoon, die als oud-minister van Justitie en hoogleeraar in het Recht aan de Leuvensche Hoogeschool, slechts vervuld kan wezen van liefde voor het recht en voor de waarheid."

Z. H. Paus Benedictus sprak in de Fransche taal.

De *Osservatore Romano* verklaart zonder grond de berichten, welke spraken over een overeenkomst tusschen den H. Stoel en de Italiaansche regeering in geval van oorlog.

De Fransche Kabel bracht ons deze week bericht over de aankomst van Mgr. Dr. NOLENS te Rome en over zijn ontvangst bij den Staatssecretaris. De zaken hebben een goed verloop.

Berichten uit de Kolonie.

Jacob Thielen. ✝

Gisteren, 7 Mei overleed de algemeen geachte oude Heer THIELEN.

De Heer JACOB THIELEN was een der figuren, die tot sieraad strekken onzer maatschappij. Tot voor korte maanden stapte de eerbiedwaardige grijsaard nog flink over de straten, krasgenoeg om den vollen last van tachtig jaren te dragen. Organische gebreken had hij niet, hij heeft zijn levenskrachten ten volle verteerd. Hij is langzaam uitgestorven, tot op het laatste oogenblik nog helder van geest.

De Heer JACOB THIELEN heeft een lange loopbaan achter zich; hij was een ijverig en verdienstelijk ambtenaar. Vele jaren mocht hij in rust genieten, als gepensioneerd Gezaghebber van Aruba, met eere gekroond als Vader en Behuudvader van verschillende hoogere ambtenaren.

Zijn stoffelijk overschot werd hedenmorgen onder vele blijken van belangstelling begraven.

Aan zijn Weduwe en geachte Familie brengen wij de betuiging van onze oprechte deelneming.

Hij ruste in vrede.

De Estelle.

De paketschoener heeft veel pech gehad op zijn reis naar en van de Bovenwindsche eilanden. De heenreis naar St. Martin heeft 11 dagen geduurd. St. Thomas werd als noodhaven binnengeloopen en na een heelen dag oponthoud weer verlaten.

Vóór Saba ontstond er twist aan boord.

Er was een dolfijn gevangen en er kwam oneenigheid bij het verdeelen van den buit.

Een der matrozen stak een ander een mes tusschen de ribben. De verwonde wordt verpleegd in het Gasthuis op St Martin, de vechtersbaas zit achter slot en grendel.

De terugreis was nog kwader. Toen heeft het schip bepaald storm gehad en heel veel kans van omslaan. Gelukkig scheurde het zeil op het juiste moment aan flarden. Het zal een veertien dagen duren voor dat de takelage en de zeilen hersteld zijn.

Hoe lang zal het duren, voor we stoomverbinding krijgen?

De Fransche Kabel.

Het Kabelschip *Pouyer-Quertier* stoomde Zondagmorgen hier binnen, na de verbinding tusschen Puerto Rico en Santo Domingo met goed gevolg tot stand te hebben gebracht.

Binnenkort zal deze nieuwe rechtstreeksche verbinding met Puerto Rico ook voor het Publiek worden opengesteld. Er moeten eerst nog eenige formaliteiten vervuld worden, heet het. Dat zal wel doelen op een nieuw contract, waarbij men natuurlijk rekening zal houden met onze Draadlooze.

Kolonlale Raad.

Hedenavond is het openbare zitting ter behandeling van de Nieuwe Begrooting.

Dinsdagmorgen is het plechtige opening van het nieuwe zittingjaar.

Regen.

God zij dank, de geheele Kolonie, zoowel de Bovenwindsche als de Benedenwindsche eilanden zijn in de afgeloopen weken flink met regen gezegend. Ook op de Bovenwinden begon men last van droogte te krijgen, maar het heeft daar nu ook onbarmhartig gesausd. De regenarme Kolonie heeft dit jaar eens overvloed aan water!

Curaçao is en blijft toch exceptioneel!

Aardbevingen.

De buitengewone hitte bij aanhoudenden Zuid-Westen wind maakte sommige menschen beangst. Ze vreesden voor orkaan of aardbeving. Nu, op zee heeft het genoeg gespookt, en de aardbeving liep over St. Kitts en Antigua.

Heelemaal zuiver is de atmosfeer nog niet; zeker in de war door al dat regenschieten in Europa!

Venezuela.

Maandag 3 Mei werd 's middags om 4 uur door het Congres tot President gekozen, de Opperbevelhebber van het Venezolaansche leger, Grl. JUAN VICENTE GOMEZ. In de eerste dagen van het Congres had hij een schitterenden wapenschouw gegeven, een galaparade, zooals nog nimmer in Caracas vertoond.

Moge het President GOMEZ gegeven zijn onder zijn zevenjarig bewind, de Republiek in vrede te beware.

Voor de Armen.

De Subcommissie van het „Nationaal Steun Comité" op St. Eustatius heeft de teruggezonden f 300. besteed tot het aankoopen van versche vruchten en die aan het Koloniaal Bestuur aangeboden voor de Armen op de Benedenwindsche eilanden.

Een zeer goede gedachte, en een practische oplossing der moeilijkheid!

Officiëele berichten.

Aan Mevr. N. J. C. van Breemen, Krayt, hoofd der Wilhelminaschool alhier, is tot herstel van gezondheid, veertien dagen verlof verleend.

Gedurende de afwezigheid van den heer C. S. Gorsira JPEz is tijdelijk belast met de functiën van wijkmeester van de 3e wijk van het stadsdistrict alhier, de heer C. J. Debrot

Aan den kommies 2de klasse der belastingen op Aruba, R. R. Odor, is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend.

Aan den veldwachter op Aruba, J. Rijke is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Aan den telegrafist bij het D. T. Station alhier, F. H. P. Schrils, is tot herstel van gezondheid acht dagen verlof verleend.

Het tijd. lid van het Hof van Justitie in deze kolonie, Mr. Ch. W. de la Try Ellis is tijdelijk belast met de funtiën van President-plaatsvervanger van den krijgsraad in deze kolonie.

De tijd. klerk R. J. Beaujon Jr., werkzaam ter Administratie van financiën is tijdelijk naar Bonaire gedirigeerd, teneinde de domeinkaarten aldaar bij te werken.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Emetiqio A. Amajo, Maria Antonia Casperson, Manuela Colina, Martina Corea, Selvanie de Loon, Leopold Janga, Martin Melan, Benila M. Martis p/e Martinus Melano, Mimichi Oduber, Cordilia Overman, Isbertha Oferman, Carmelita Paula, Maria Paula, Francisco Ramirez U., Daniel Tockla, Moises Teckla, Hypolito Wiels, Julia Elena Andrade, Romela Schorrea.

Aangeteekende stukken: J. L. Th. Heldewier Vignon, David Kalife, Luis Lesear, Lajendro Señor, Wed. H. van den Brandhof-Gravenhorst.

Muziekuitvoering.

Zondagavond om 7.30 uur, Overzijde

PROGRAMMA.

1.—La Cocarde Tricolore Marche Militaire — A. Cossetti
2.—Ouverture sur Stradella — Flotow
3.—Zulma — Masurka — Roth
4.—Satanella — Selection (1e uitv.) — Balfo
5.—Marche d'Aida — Verdi
6.—Ein Walzertraum — Selection — O. Strauss
7.—Lustige Bruder — Walzer — Volstedt
8.—Tu y Yo — Danza — A. Mielan

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 7 Mei 1915.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.	—
ZOUT per vat van 130 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.80
id. per KG. 2e kw.	„ 0.40
HUIDEN per K.G.	„ 0.70
GEITENVELLEN per K.G.	„ 0.80
WOL per K.G.	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.50
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„ 3.
„ „ 1 (gebleekt) „	„ 3,12½
„ „ 2 „ „	„ 5.
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	—
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder !	

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd 18 ratten.

Scheepsberichten.

(OFFICIEEL).

Gedurende de maand April zijn

Binnengekomen. VAN		Uitgezeild. NAAR	
Aruba	14	Aruba	16
Bonaire	25	Barbados	1
Cuba	1	Bonaire	31
Guanta	2	Bovenw. eilanden	1
La Vela de Coro	9	Guanta	2
Los Taques	1	La Vela de Coro	9
Maracaibo	15	Maracaibo	15
Pto. Cabello	3	Pto Cabello	1
Pto Colombia	2	Rio Hacha	1
Rio Hacha	1	San Juan P. R.	4
Sto Domingo	1	Sto Domingo	1
St. Kitts	1		
totaal	75	totaal	82

April is weer minder gunstig te noemen voor de zeilvaart. Het aantal binnengeloopen zeilschepen is in 1915 nog niet zoo laag geweest als in de afgeloopen maand. Verleden jaar liepen er in April 95 binnen, tegen nu slechts 75.

Het totaal der zeilschepen in de eerste 4 maanden van dit jaar hier binnengeloopen bedraagt:

331 met 42041 M³ bruto inhoud.

Stoomschepen zijn hier in de eerste 4 maanden binnen gevallen 109 met 658121 M³ inhoud.

Een totaal van 440 schepen met een bruto inhoud van 700162 M³.

Vrijstellingen.

De Gouverneur stelt den Kol. Raad voor, vrijstelling van belasting te geven voor: Gereedschappen voor land-, tuin- en boschbouw, vruchtenteelt, zoutwinning en zuivelbereiding; voorts gereedschappen, werktuigen en verder materiëel, waarvan bij den invoer kan bewezen worden, dat zij bestemd zijn om gebezigd te worden in de uitoefening van een der hierboven genoemde bedrijven. In de MEMORIE v. TOELICHTING zegt de Gouverneur:

Zooals Uwen Raad wel bekend zal zijn heeft zich kort geleden eene Maatschappij gevormd, die zich ten doel stelt de katoencultuur op betrekkelijk groote schaal op het eiland St. Eustatius te ondernemen.

Waar het voor St. Eustatius van groot belang is, dat deze onderneming slaagt, ligt het, meent de Gouverneur, op den weg van het Koloniaal Bestuur, om door het wegnemen van de fiscale beletselen, die het welslagen daarvan in den weg zouden kunnen staan, zooveel mogelijk daartoe mede te werken.

De onderneming waarvan hier sprake is zal, behalve de eigenlijke landbouwgereedschappen, die thans reeds bij nummer 9 van art. 126 der Alg. Verord. I. U. en D. 1908 van invoerrecht zijn vrijgesteld, voor haar bedrijf ook nog hebben in te voeren tal van andere gereedschappen, welke uit hun aard niet tot de landbouwgereedschappen kunnen worden gerekend, werktuigen, materiëel voor vervoer van producten, zelfstandigheden ter bestrijding van insecten en ziekten van het te verbouwen gewas, enz. enz. Niet onmogelijk is het, dat het invoerrecht, dat volgens de vigeerende verordening, waarbij alleen *gereedschappen* van invoerrecht zijn vrijgesteld, van al de genoemde artikelen geheven moet worden, een beletsel voor het welslagen der onderneming kan opleveren.

Het Uwen Raad hierbij aangeboden ontwerp heeft dan ook ten doel behalve de eigenlijke gereedschappen voor den landbouw enz., ook van het invoerrecht vrij te stellen andere gereedschappen, werktuigen en andere zaken of zelfstandigheden, die voor de beoefening van de daarin genoemde bedrijven noodig zijn.

Het spreekt van zelf, dat onder de vrijstelling, zoo ruim als zij in het ontwerp is geredigeerd, toch niet vallen de gereedschappen voor speciale beroepen, als b.v. timmermans- of smidsgereedschappen, ook al mocht de ondernemer van een landbouwonderneming daaraan zelf een timmermanswinkel of smederij verbonden hebben uitsluitend voor de vervaardiging of herstelling van de in zijn bedrijf gebruikte werktuigen. Dergelijke gereedschappen toch kunnen niet geacht worden *in de uitoefening* van een der in de vrijstelling genoemde bedrijven gebezigd te worden.

Evenmin zullen onder de vrijstelling mogen worden gebracht de werktuigen of andere voorwerpen die, ofschoon ook in de uitoefening van de in het ontwerp genoemde bedrijven kunnende gebezigd worden, door kooplieden b. v. worden ingevoerd, dus zonder dadelijke vaste bestemming.

Daarentegen zullen wel vrij van rechten mogen worden ingevoerd werktuigen of ander materiëel, waarvan de bestemming om bij de uitoefening van bovenbedoelde bedrijven te worden gebezigd, reeds terstond bij den invoer kan worden aangetoond, als motoren, karren, kruiwagens, prikkeldraad, enz. enz.

De Gouverneur heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om in de nieuwe redactie van de vrijstelling ook nog op te nemen het bedrijf voor zoutwinning. Er kan naar zijne meening geen twijfel aan bestaan of door den wetgever van 1908 is, in overeenstemming met de toestanden en opvattingen op Curaçao, onder het landbouwbedrijf ook de zoutwinning gerekend. Waar echter in de vrijstelling benevens den landbouw ook nog boschbouw, tuinbouw en zuivelbereiding, — alle bedrijven, die in de kolonie onder de algemeene benaming van landbouw plegen te worden aangeduid, — uitdrukkelijk genoemd worden, kon de Administratie tot dusverre geen vrijheid vinden om ook gereedschappen voor de zoutwinning vrij van invoerrecht toe te laten. Met het oog op de groote moeilijkheden waarmede deze industrie te kampen heeft, is hare uitsluiting uit de gunstige bepalingen voor hare zusterbedrijven niet langer te rechtvaardigen.

Op verzoek van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën worden de opschriften van de in het Publicatieblad op te nemen verordeningen, enz. zoodanig ingericht, dat ook daaruit de datum van vaststelling zal blijken.

REKENING EN VERANTWOORDING

van den Secretaris-Penningmeester der Commissie op Curaçao, die zich belastte met het inzamelen van gelden ten behoeve van het Koninklijk Nationaal Steun Comité 1914.

GIFTEN IN EENS:

Curaçao	October 1914	f 1,741 80
„	November „	f 153,—
„	December „	f 5,—
Saba		f 208 25
St. Martin		f 37,35
St. Eustatius (*)		f 292,58
	Totaal	f 2'437,98

(*) Waarin begrepen één maandbijdrage van pl. m. f 60.—

MAANDELIJKSCHE BIJDRAGE:

Oct. 1914:	Curaçao	f 1,492,89½
	Bonaire	f 50,—
November:	Curaçao	f 1,507,16
	Bonaire	f 53,50
December:	Curaçao	f 1,501,82½
	Bonaire	f 47,55
Jan. 1915:	Curaçao	f 1,377,44
	Bonaire	f 51,—
	St. Martin	f 85,10
	Totaal ontvangen	f 8,554,45

Nagezien en accoord bevonden
De Commissie van verificatie
H. MEERDINK.
MENKMAN.

AFGEDRAGEN:

Ter overmaking naar Nederland gestort ter Administratie v. Financiën:

	12 November 1914	f 3,255,85
	9 December „	f 1,724,64
	20 Januari 1915	f 1,544.57
Kleine uitgaven en Porti	October	f 0,84½
	November	f 0.51½
	December	f 0,31
Teruggegeven aan de maandbijdragers op	Curaçao	f 1,403,94
Per postwissel overgemaakt aan	Bonaire, inclusief onkosten	f 51,—
„ „ „ „	St. Martin „ „	f 72,45
„ „ „ „	St. Eustatius „ „	f 292.58
„ „ „ „	Saba „ „	f 208,25
	Totaal uitgaven	f 8,554,45

Curaçao 8 April 1915.
De Secretaris-Penningmeester,
H. W. L VAN MEEUWEN.
1e. luit. Inf. O. I. L.

REKENING EN VERANTWOORDING

van de op Bonaire ingezamelde gelden ten bate van het Koninklijk Nationaal Steuncommité 1914.

Ontvangen bijdragen over 5 termijnen	f 247,50	Kosten van inning der bijdragen	f 2,50
Terugontvangen van de Commissie te Curaçao (de 4e termijn bijdrage)	f 50,75	Overgemaakt a/d Commissie te Curaçao, over 4 termijnen	f 202,05
		Postwisselrecht	f 0,90
		Terugbetaald aan de verschillende gevers (4e en 5e termijn)	f 92,80
	f 298,25		f 298,25

De plaatselijke bladen worden beleefd verzocht deze afrekening te willen overnemen

De Gezaghebber,
A. THIELEN.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand April 1915 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand April	75	10.297	9.484	28	170.426	107.194
Vorige maanden	256	31.744	29.238	81	487.695	305.089
Totaal	331	42 041	38.722	109	658.121	412 283

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Buitenland.

Hoeveel de oorlog kost.

In een redevoering voor het Statistisch Genootschap te London heeft de heer Edgar Crammond gezegd, dat de totale directe en indirecte kosten van den oorlog tot 31 Juli a.s. op 9,147,900,000 pond sterling kunnen geschat worden. Deze kosten zouden als volgt verdeeld zijn: België 526,500,000. Frankrijk 1686400000, Rusland 1400000000, Groot-Brittanië 1,258,000,000. Te zamen 4,870,000,000 pond sterling.

De buitenlandsche handel van de negen betrokken mogendheden bedraagt ongeveer 62 percent van den wereldhandel.

Economische uitputting en gebrek aan manschappen en oorlogsmateriaal zouden het waarschijnlijk onmogelijk maken voor sommige oorlogvoerende mogendheden, om den strijd nog na 1 Juli voort te zetten.

De Neue Freie Presse zegt:

Voor alle oorlogvoerende landen te zamen worden de dagelijksche uitgaven voor leger en vloot op 200 millioen mark geschat. De menschenverliezen en de geldverliezen brengen echter den wil niet aan het wankelen en de parlementen stemmen zonder tegenspraak toe, en stom blijven de bezwaren, en smart en rouw worden onderdrukt, en het verlangen naar vrede durft zich niet uiten.

Dardanellen.

Volgens een bericht van de „Secolo" zijn in Malta wederom vier nieuwe oorlogsschepen aangekomen tot versterking van het voor de Dardanellen opereerend eskader, nl. de „Bretagne", de „Provence" van de Fransche vloot en de Britsche schepen „Londen" en „Lion".

Sedert 13 Maart heerscht, volgens bericht van den specialen correspondent van het „Berl. Tageblatt" rust aan de Dardanellen. De toestand zal wel voortduren, tot de vloot versterkt is en het landingsleger gereed staat.

Uit Parijs wordt nog gemeld: De „Frankfurter Ztg." van 30 Maart deelde mede, dat het pantserschip „Gaulois" bij Lemnos zou zijn gezonken. Dit bericht is volkomen onwaar.

De Bosporus en Konstantinopel.

Naar we reeds meermalen hebben gemeld, is het doel van Rusland de verovering van Konstantinopel. Volgens de „Secolo" heerscht er te Petrograd groote vreugde over de beschieting van den Bosporus door de Russische vloot. De „Nowoje Wremja" schrijft: Het bombardement bewijst, dat de Russische vloot de Zwarte Zee beheerscht. De quaestie der zeeëngten is een speciaal Russische quaestie, en wij begroeten het met vreugde, dat Russische oorlogsschepen zich in de straten van Konstantinopel hebben doen hooren.

Een ander blad, de „Birsjewija Wjedomosti" schrijft: Wij zijn in Zarigrad — zoo wordt Konstantinopel door de Russen genoemd — aangekomen en wij blijven er. Dat is de heilige eed van Rusland!

De President van de Russische Doema Bodzjonko zeide: „Konstantinopel en de Dardanellen behooren ons en zullen nooit aan iemand anders toebehooren." De afgevaardigde Kroepanski verklaarde, dat geen egoïsme der Balkanstaten de uitvoering van het program der geallieerden zou kunnen verhinderen.

In de „New York Times" wijdt Mc. Clellan, de vroegere burgemeester van New-York een hoofdartikel aan de Konstantinopelsche kwestie. Toen in het voorjaar van 1787 Catharina II van Rusland haar nieuw gebied langs de Dnjeper beschouwde, reed zij door een eerepoort te Cherson, welke 't opschrift voerde „Weg naar Konstantinopel". Sinds dien tijd heeft Rusland steeds zijn best gedaan deze stad te bezitten, doch uitsluitend voor de haven. Het bezit hiervan is voor Rusland van zeer groot belang, zoowel economisch als strategisch, daar zijn eenige haven aan den open oceaan, Archangel, acht maanden van een jaar door het ijs gesloten is. Het bezit van de kusten van den Bosporus en de Dardanellen zou Rusland tot een der machtigste Middellandsche-zeestaten maken, hetwelk van grooten invloed zou zijn op zijne verhouding tot andere staten.

Alexander II deed herhaalde pogingen om in Catharina's voetstappen te treden, doch de Sultan, eenmaal bijgestaan door Napoleon, en een andermaal door de Engelschen, wist hem te weerstaan. Turkije's macht zetelde tot op zekere hoogte in zijne onbeduidendheid, want het werd steeds gebruikt als tegenwicht tegen de groote naties.

In 1833 verkreeg Nicolaas I van den Sultan het recht de Dardanellen naar willekeur te mogen sluiten, doch van dat recht deed hij 5 jaar later afstand ter wille van de hoewel zeer kort durende vriendschap met Engeland. In 1842 sloten de mogendheden bij de „Convention of the Strait" de Dardanellen en den Bosporus voor oorlogsschepen. Na 12 jaar van diplomatieke verwikkelingen zond Rusland zijne troepen naar de Donaustaten, doch Engeland en Frankrijk, meenende dat de Czaar een directen aanval tegen Konstantinopel op het oog had, eischten onmiddellijke terugtrekking van de vloot uit de Zwarte Zee. Dit werd geweigerd en de Krimoorlog was er het gevolg van.

Nadat Rusland verslagen was, werd bij het verdrag van Parijs de Zwarte Zee tot neutraal water verklaard en werd het aan Rusland verboden al daar arsenalen en oorlogsschepen te onderhouden. Vervolgens werd het genoodzaakt zijn protectoraat over de vorstendommen en Turksche Christenen op te geven, evenals zijn scheepvaartrecht op den Donau. In 1871 was Rusland weder eenigszins hersteld van de slagen, welke het waren toegebracht en bouwde ondanks het verbod, oorlogsschepen aan de Zwarte Zee. In 1877 brak een oorlog uit tegen Turkije wegens wreedheden, welke in de Balkanstaten plaats vonden. Een jaar daarna dicteerde Rusland den Sultan den vrede van San Stefano. Hoewel bij het verdrag Konstantinopel niet in Rusland's bezit kwam, waren zijn bedoelingen toch duidelijk en zou het werkelijk een Middellandsche zeestaat worden. Het Berlijnsche congres volgde onder voorzitterschap van Bismarck en op aandrang van alle Europeesche mogendheden werd Rusland nogmaals genoodzaakt zijn ideaal op te geven.

Hoewel uiterlijk Europeesch Rusland nog een Oostersche staat is, de wereldheerschappij van het Slavische ras is zijn hoogste ideaal. Wat Rusland zonder twijfel hoopt te verkrijgen na afloop van den oorlog is een vrije weg naar zee, waarop het reeds anderhalve eeuw heeft gewacht. Het Fransch-Russische verbond is geheel kunstmatig en onnatuurlijk. Het dateert van 1895, toen beide landen hulp noodig hadden en zonder vrienden waren.

Het is onmogelijk, dat twee staten, die zoo veel verschillen in politieke opvatting, beschaving enz.. zulk een groote sympathie voor elkaar zouden hebben. De eenige reden is, dat Frankrijk Rusland noodig heeft tot het verkrijgen van Elzas-Lotharingen. Vanaf het oogenblik dat Elzas-Lotharingen in handen van Frankrijk valt en Konstantinopel aan Rusland komt, zal het een zeer groote vraag zijn of deze mogendheden den krijg zullen voortzetten.

Onlangs hebben geruchten geloopen, dat Rusland wel geneigd is met Duitschland onderhandelingen aan te knoopen, mits het dan Konstantinopel zou kunnen krijgen. Een Poolsche bufferstaat tusschen Duitschland en Oostenrijk eenerzijds en Rusland anderzijds zou niet alleen den vrede waarborgen, maar ook het groote Poolsche vraagstuk zou opgelost zijn. Met Konstantinopel in zijn bezit, zou Rusland glorierijk uit het strijdperk treden, een afzonderlijken vrede met Duitschland sluiten en dan zou Von Hindenburg al zijn strijdmachten naar het westelijk front kunnen zenden. Indien de geallieerden in het bezit komen van den Bosporus, zou Rusland hun naar de oogen moeten zien en niet Duitschland. Ten spijt van de strenge Russische censuur is het een publiek geheim, dat in Rusland groote betoogingen plaats hebben voor den vrede. Vooral toen er defensief moest opgetreden worden, klonken de stemmen voor den vrede hoe langer hoe luider. Het gevaar zal steeds echter blijven bestaan, dat Rusland, als het Konstantinopel in zijn bezit neemt, zijne bondgenooten zal laten varen.

J. de Vries
onderofficier
en Echtgenoote,

geven hiermede kennis
van de geboorte
van twee flinke dochters

Hermina en Emma.

Curaçao, 4 *Mei* 1915.

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan Art. 2 der Verordening van 31 October 1901, 29 Januari 1902 (P. B. 1902 No. 7), thans luidende:

„Iedere hond moet voorzien zijn van:

1o. een halsband met een metalen plaat, waarop vermeld staat de naam des eigenaars;

2o. een aan den halsband vast te hechten penning, welks vorm en opschrift jaarlijks in de maand Mei door den Procureur-generaal worden bepaald en welke, op vertoon van eene door den ontvanger afgegeven quitantie, waaruit blijkt, dat de in art. 1 bedoelde belasting is betaald, vanwege het plaatselijk hoofd der politie tegen den kostenden prijs wordt verstrekt."

De penning, waarop 's Rijks wapen voorkomt, zal dit belastingjaar den vorm van een bel en tot opschrift hebben het getal 19.5 boven, en het volgnummer onder het wapen, en aan de achterzijde het figuur van een hond.

De penningen zijn aan de hoofdwacht van politie in de Willemstad verkrijgbaar tegen betaling van tien centen.

Curaçao, den 1sten Mei 1915.

De Procureur-generaal,

J. B. Gorsira.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1en Sept. 1913 t/m 28sten Febr. 1914 onder No. **275 K,** t/m No. **9090K,** zal plaats hebben op *Donderdag*, den **20n Mei** a.s., en volgende Donderdagen

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 8en Mei 1915.

De Voorzitter.

A. JESURUN,

6—13

De Heer en Mevrouw

L. O. Lampe v. Romondt

maken hierbij bekend
de geboorte van hun dochtertje

„Dora Cynthia."

21 *April* 1915.

St. Martin N. G.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 1 MEI — 15 MEI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Caracas	Furst	5 Mei	La Guayra	5 Mei	New York
Merida	A Johanson	5 „	Maracaibo	6 „	Maracaibo
Prins Willem I	J A Egmond	2 „	New York	3 „	Amsterdam
Zulia	S S Morris	8 „	New York	8 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	12 „	Maracaibo	10 „	La Gauyra
Merida	A Johanson	12 „	La Guayra	13 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	13 „	Maracaibo	13 „	New York
Philadelphia	H Hichborn	13 „	New York	13 „	La Guayra
Pr d Nederland	N A de Boer	13 „	New-York	14 „	Amsterdam
Commewijne	D Haasnoot	15 „	Amsterdam	16 „	New-York
PouyerQuertier	Dulac	2 Mei	Mayaguez	4 Mei	La Guayra
Rau	Borve	8 „	Norfolk	?	Cuba
Siena	Minetti	14 „	Colón	14 „	Génova
Montevideo	A Cornellas	16 „	Colon	16 „	Barcelona

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Virginia	1 Mei	Vela de Coro	*Diana*	3 Mei	Maracaibo
Pr Juliana H	1 „	Cuba	*Maria H*	30 April	Maracaibo
Estelle H	3 „	Is Barlov	*Margarita V*	1 Mei	Maracaibo
Rosa Maria H	3 „	Aruba	*Rosa Maria H*	4 „	Aruba
Pluma de Oro	8 „	Vela de Coro	*20 de Julio*	3 „	Rio Hacha
			Dilia D	5 „	Mayagues
			Altagracia D	7 „	Mayagues
			Virginia D	5 „	Sto Domingo
			Abeona H	5 „	Vela de Coro
			Carolina D	6 „	Bonaire